

kozni saját ügyeinkről és jól esik lelkünknek, ha ilyenkor még egy imát is elmondhatunk közösen s néhány percet vallásos elmélkedéssel tölthetünk.

Igy történt most is, húsvét első napján délelőtt, az esős idő daczára, összegyűltünk többen és imádkoztunk együtt és B. barátunk szokott szivből fakadó (olykor érzékeny) elmélkedésétől felbuzdulva, igaz keresztény buzgósággal vettük az urí szent vacsorát. Hálákat adtunk a jó Istennek, hogy nekünk ilyen órákat is enged. Mert sajáságosak az ilyen találkozásaink, ketten hárman csak összejövünk gyakrabban, de 15—20-an már csak ilyenkor, s ha ily ritkább összejövettelünket még egy kis vallásos szertartás felbuzdulása is áthatja, igazán mondhatjuk, hogy ünneplünk ilyenkor, a szó nemesebb, szentebb értelmében.

Avagy mi szent a földön, az emberi életben, ha nem a szivnek igaz felbuzdulása, ha nem a léleknek ihletettsége, felemelkedése a hétköznapiságból az erkölcsi nemesebb s lelki magasabb sphárákba! Ilyenek a mi ünnepies találkozásaink, a szent buzgóság percei. . .

Azután közgyűlést tartottunk, változtattunk fiók egyházköztségünk szabályain. Számba vettük egyházi életünk mult évi folyamát; tanácskoztunk arról, hogy mikor és miként érhetjük meg azt az időt, a mikor mint önálló egyházköztség állandó imaházban, állandó lelkész pásztorokodása alatt imádkozhatjuk s dicsérhetjük itt Budapesten Istenünket, édes Atyánkat.

Aztán keresztény buzgósággal adakoztunk, a kik jelen voltunk, fiók-egyházközségünk ez évi szükségeire s a jövő építésére is. Majd megszavaztunk a Dávid Ferencz alapítványhoz ez évre is 10 frtot csekély közös vagyonunkból; és Fretwell angol barátunkhoz 16 éves szép reményű fia halála alkalmából mindnyájunk által aláírt részvétiratot intéztünk.

Végre elosztottunk lelki békeséggel, a hit és szeretet lelkétől áthatva, igaz keresztény szivvel és örvendezéssel.

Adjon az Isten nekünk még sok ily szép órákat s még nagyobb jelentőségűeket is, a mikor letehetjük majd amaz alapkövet, melyet most oly szent sovárgással készítünk elő, a fundamentum megvetéséül!

r.

## K Ü L Ö N F É L É K.

**Az unitárius vallásközönség E. K. Tanácsának hódoló felirata a felséges királyi pár 25 éves jubileuma alkalmával.**

Felséges Császár és apostoli Király, Felséges Császárné és apostoli Királyné, legkegyelmesebb Urunk és Asszonyuk!

**Az** isteni Gondviselés iránti hála és öröm magasztos érzetében, mely Felségteknek 25 éves legboldogabb házasesetök jubileuma alkalmából a Felségték jogara alatt levő birodalom népeinek szivét

egy közimába olvasztja össze, az unitárius vallásközönség is a leg-  
hűbb alattvalói hódolattal osztozik s abban a hazafiui s vallási kö-  
telesség legmelegebb és legkegyeletesebb érzésével vesz részt.

E hódoló legmélyebb tiszteletünknek kifejezést adni czélja e  
soroknak is, melyeket Felségtek legmagasabb trónja zsámolyához  
letenni sietünk, vallásközönségünk egyetemét átható azon legforróbb  
óhajtás kíséretében, hogy Isten, ama legfőbb Hatalom, Felségteknek  
drága életét a birodalom és hazánk javára és boldogítására tartsa  
meg még hosszasan az emberi élet legvégsőbb határáig. Örkdjék  
égi szeretettel császári, királyi családok felett, hogy annak fénye  
és dicsősége az időknek végéig áraszthassa a maga fényét és dicső-  
ségét az egész birodalom népeire, egyházaira s ezek között a mi  
kicsiny, de alattvalói hűségben törhetlen vallásközönségünkre is.  
Legyen megjutalmazva Istentől a legteljesebb boldogsággal és ál-  
dással az a királyi gond és kegyelmesség, mellyel Felségteknek 25  
éves házaseletök a történet könyvébe ércznél maradandóbb betük-  
kel beírva s a Gondviselés tartson fenn még sok lapot abban a  
Felségtek dicsőséges uralkodásának a mi és késő utódaink büszke-  
ségére és boldogítására. Miként Felségteken betölt; teljék be a  
Habsburg-Lothringeni dicsőségesen uralkodó Ház koronás fejain  
időről időre ama szent jóslat: „Mikor az igazak uralkodnak, örül  
a nép.“

Midőn ezen buzgó óhajtásunknak s lelkünk mélyéből szárma-  
zó üdvözetünknek ismételten kifejezést adnánk, a legmélyebb alatt-  
valói hódolattal öröklünk

Császári és Apostoli Királyi Felségteknek  
Az unitárius vallásközönség Egyházi képviselő Tanácsának Kolozs-  
várt 1879 ápril 10-én tartott üléséből

legalázatosabb szolgálai és alattvalói:

FERENCZ JÓZSEF,

unitárius püspök.

KOVÁCSI ANTAL,

jegyző.

**A királyi pár ezüstmenyegzőjének ünnepe** foglalkoztatja  
egy idő óta már nemcsak a hazai, de a külföldi sajtót is első sorban. Ma-  
gyarország, tudjuk, a felségek egyenes ohajára állott el a hódolati tüneté-  
sek tervétől, ennek daczára azonban nem volt igaz magyar szív a ha-  
zában, mely őszintén ne osztozott volna ama nap örömeiben, s szívből  
jövő és a szívből a mennyei trónig emelkedő áldás és szerencse kívána-

taiban. Valóban el lehet mondani, hogy a loyaltás ez ünnepe a nép és királya közt fennálló személyes kapcsot fűzte szorosabbra s egyszerűsmind az alkotmányok megpecsételéseitől nézhető. Ha valahol, úgy ná lunk igazán a dynastia és a trón iránti rendithetetlen bizalom kell hogy ama gyúpont legyen, hol a nemzetiségek és különböző közjogi árnyalatok divergáló érdekei a tisztelet és hódolat érzésében forrjanak össze; állami létünknek elengedhetlen föltétele ez. Különben a rendezett ünnepélyes actusok közt, melyekről olvasóink már kétségkívül részletesen értesülve vannak, nem egy kiemelkedő culturhistoriai mozzanatot képez, s így első sorban a Makart által styilszerűen tervezett s Bécsben roppant ovatiók mellett végbement ünnepi díszmenet is.

**A „magyar prot. egyetem“ javára,** mely Debreczenben lesz felállítandó, a mint a „Prot. Hetilap“-ból olvassuk, a tiszántúli ref. egyházkerület ápril 19—22 napjain tartott közgyűlése alkalmával mintegy 3100 frt iratott alá. Soós Gábor országgyűlési képviselő pedig halála utánra felajánlotta ez egyetemen egy tanári szék felállítására évenként 2000—2500 frtot jövedelmező összes vagyonát és Pap Gábor érmelléki esperes szintén végrendeletileg intézkedett az egyetem javára. A „magyar prot. egyetem“ felállításának eszmője a dunántúli ref. egyházkerületből indult ki és Debreczen s méltán nagy lelkesültséggel fogadta, s tervjavaslat szerkesztésére az említett gyűlés bizottmányt is nevezett ki. Hogyha a magyarországi protestansok az eszmét úgy karolják fel, a mint kell, s ha különösen azok, a kiknek tehetségükben áll, meghozzák áldozatukat, meg vagunk győződve, hogy a kívánt cél, ha nem is egy pár év alatt, de el fog éretni, a mit magunk is a protestans vallásos szellemű tudományos nevelés érdekében őszintén óhajtunk.

**Ötven éves szép házassági jubileum.** Folyó év február 27-én egy ötven éves szép házassági jubileum folyt le Bölönben. Otta ni nyug. isk. mester Albert Áron és neje Mikó Zsuzsanna, boldog emlékü Mikó Lőrincz néhai tanárunk testvére ünnepelték azt meg gyermekeik, unokáik, rokonaik családi körében. Az egyházi szertartást a család egyik tagja, böződi lelkész Boér Lajos végezte, egy alkalmi beszédet és imát tartva, melynek kinyomatását is meghatározta a család. E mellett a jubilált házaspár e nap emlékeül a maga részéről 50 frttal, a család tagjai 35 frttal, együtt 85 frttal járultak a Dávid Ferencz alapítvány gyarapításához. Midőn e jubileumot az azt ékesítő szép tettel együtt örömmel jegyezzük fel, a magunk részéről is áldást kívánunk a jubilált párnak. Adjon Isten éveikhez még éveket s azokat tegye oly széppé és boldoggá a jövőben, mint a multban voltak, melyekből Albert Áron afia 42 évet mint isk. mester előbb Árkoson, később Bölönben az egyház szolgálatában közelismeréssel és közzszere tetben töltött el, jelenleg pedig 9 év óta már öregsége miatt az egyházi szolgálattól visszavonulva kitünő szakértelemmel gazdáskodik saját munkásságával szerzett birtokában. Éljenek még soká jó erőben és egészségben!

**Reischel Károly.** Örvedetes jelenség, hogy újabb időben a nemes jöltevők száma egyre szaporodik. A gróf Kuun Kocsárd és Zsedényi neveihez nem régen az egyszerű Reischel Károlyé fűződött, kiről a nagy közönség eddig alig hallott valamit. Reischel heilbronni származású, Nagy-Szombaton letelepült kereskedő volt s nejét és gyermekeit elvesztve, életének czéljával egyházát tűzte ki s annak végrendeletileg 100,000 frtot meghaladó összeget hagyományozott lelkészek, tanítók, s ezek özvegyei s egy felállítandó ágost. hitv. theologiai akadémia részére. 76 éves korában márt. 24-én halt meg, nagyszerű alapítványával nevét az evang. egyház évkönyveibe kitörülhetlenül beírva.

**Az unitárius E. K. Tanács** a vallásközönség nevében a szegei árvizkárosultak nyomorai enyhítésére 100 frtot küldött, melyet a belügyminiszter magán levélben köszönt meg.

**Az unitáriusok** Egyházi Főtanácsa május hó 4-én rendkívüli gyűlést tartott a b. B a l d á c s y-féle hagyaték ügyében.

**A teremi unitár. templomra** a király ő felsége 100 frtot méltóztatott saját pénztárából utalványozni.

**Gyászhirek.** Ifj. F r e t w e l l J á n o s buzgó hitrokonunkat s a magyar nemzet hőkeblü barátját érzékeny vesztés érte kedves fia F r e t w e l l Dalby Frigyes halálával. A szép tehetségű, nagy reményekre jogosító ifju csak 16 éves volt. Mélyen fájlaljuk, hogy elhunyt, mielőtt a „szép Magyarhoni“, hová apja a magyar nyelv elsajátítása végett hozni szándékozott, láthatá. Mi őszintén osztozunk a gyászba borult család mély fájaldalmában s vigasztalást óhajtunk megszorodott szívöknek. Fretwell budapesti és kolozsvári barátai e szomoru alkalomból részvénytilylatkozatokat intéztek hozzá.

2. A P á k e i család Kolozsvárt újból gyászol. A szelid és mivelte lelkű P á k e i K r i s z t i n a, zilahi Kis Elekné, hosszas betegség után márt. 17-én elhunyt, maga után hagyva egy kedvos kis fiut. Nem csak a család, melyhez tartozott, hanem mindazok a kik ismerték e ritka kedvességű nőt, mélyen fájlalják halálát. A hű emlékezet jutalmúl erényeidért örködjék sírod fölött, elköltözött szelid lélek!

3. K á l i N a g y L á z á r, ismerőseitől nagyra becsült munkás és hasznos férfi, a közügynek s minden jónak hő pártolója, életének 75-ik évében, ápril 9-én Krasznán, jobblétre szenderült. Béke lengjen porai felett!

4. V á r a d i K á r o l y, a helybeli polgári iskola igazgatója s folyóiratunk munkatársa 9 éves Elemér nevű fiát ápr. 6-án elveszíté szívének mély bánatára. A kedves gyermek a diphtheritis áldozata lett. Őszinte részvétünket fejezzük ki e váratlanul jött meglátogatása felett.

**A szerkesztőség postája :**

Gróf Kun Géza úrnak Gratz. Nagybecsü cikkét köszönettel vettük. Ürmösi Kálmán úrnak. Als. Siménfalva. Művét, ugy hisszük, már legközelebbi füzetünkben közre adhatjuk.

Sándor Gergely úrnak. Deésfalva. Mihelyt terünk engedi, az ön tört. leírása is alkalmazást találand.

Dimény Zsigmond úrnak. Szilágycseh. A beküldött tört. iratokat nem használhatván, átadtuk az erdélyi muzeumnak. Szives köszönet megemlékezéseért.

Szabó József úrnak. Debreczen. Az előfizetési pénzt köszönettel vettük és az ahoz csatolt 6 frtot kívánsága szerint átszolgáltattuk a helyb. unitárius hitközség pénztárába.

**Sajtóhibák.**

Mult füzetünkben a 4-ik lapon első bekezdés 3 sor „tisza elemek“ helyett „tisztátalan elemek“ olvasandó. A 66-ik lapon az Aranykönyvbe szintén csúszott be egy lényeges hiba, t. i. hogy Pálfi Dénes úr az Als.-Siménfalvi olv. egyl. báljában 30 frtot fizetett felül. Ezt illetékes helyről tett felszólalás után a tisza számadás érdekében 30 krajczár-ra kell kiigazitanunk. Kapcsolatosan megjegyezzük azt is, hogy az említett bál összes jövedelme 45 frt, tisza jövedelme 35 frt volt.

**A R A N Y - K Ö N Y V.****A Dávid Ferencz-alapítványra tett kegyes adományok.  
Huszenötödik közlemény.**

	fr.	kr.		frt.	kr.
3560. Kriza Sándor, n. ajtai l.	3	—	3570. Sándor Miklós	1	—
Losonczy Ján, r. k. ácspllér			Sándor Lajos	1	—
a Dávid Ferencz-féle kerek			Barcsai Béla	1	—
kőnek általa készített állás			Szeredai Aladár	1	—
munkadíját	17	—	Barcsai Lajos	1	—
Toroczkói ekkla	5	—	Lázár Árpád	2	—
Ferenczi Mózes (15-ször)	3	—	Jánky honvéd őrn.	1	—
Kádár József Deésről	1	—	Barcsai Mihály	1	—
Kászoni János, ny. szt. lász-			Krasznai Olivér	1	—
lói t.	1	—	Tóth László	1	—
Sándor József, dévai köz-			3580. Rigó Gyula	1	—
jegyző na keresztelőjén			László Zsigmond	1	—
Rédiger Árpád esp. mint			Risztó Sándor	1	—
keresztelő l. felhívására			Gyárfás Ferenc	1	—
adakoztak:			együtt	27	62
Sándor József, egy dr. 10			Pál Mózes, szováthi l. kül-		
frk. arany	4	62	deménye	10	—
Mara György	1	—	Péterfi Dénes, tanár (3-or)	5	—
Barcsai Kálmán, alisp.	5	—	Barabás Sándor, Verespa		
Puy Zsigmond	2	—	takról 1879-re	1	—
			Ugyanonnan perselypénz	1	39